

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1961

Vyhlásené: 12.12.1961 Časová verzia predpisu účinná od: 01.02.1982 do: 31.12.1988

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

146

VYHLÁŠKA

Ministerstva financií

z 8. decembra 1961,

**ktorou sa vykonáva zákon č. 145/1961 Zb. o dani z príjmov
obyvateľstva**

Ministerstvo financií ustanovuje podľa § 26 ods. 2 zákona č. 145/1961 Zb. o dani z príjmov obyvateľstva (ďalej len „zákon“):

I. diel

Daňová povinnosť

K § 2

(1) Fyzické osoby, ktoré majú v Československej socialistickej republike bydlisko alebo sa tu zdržiavajú aspoň jeden rok, podliehajú bez ohľadu na štátne občianstvo dani z príjmov z tuzemska aj z cudziny. Fyzické osoby, ktoré nemajú v Československej socialistickej republike bydlisko, ani sa tu nezdržiavajú aspoň jeden rok, podliehajú dani iba z príjmov, ktorých zdroj je v Československej socialistickej republike.

(2) Príjmy poberané z cudziny sa od dane oslobodzujú, ak boli v cudzine zdanené rovnakou alebo obdobnou daňou. Toto ustanovenie sa nepoužije na príjmy zo štátov, s ktorými Československá socialistickej republika dojednala zmluvy o zamedzení dvojakeho zdanenia. Ak sa príjmy poberané z cudziny môžu zdanit podľa zmlúv o zamedzení dvojakeho zdanenia aj v druhom zmluvnom štáte, v ktorom je ich zdroj, odpočíta sa na žiadosť poplatníka od dane vypočítanej v tuzemsku daň zaplatená v cudzine. Suma dane, ktorá sa odpočíta, nemôže však prekročiť sumu dane, ktorú podľa zmluvy o zamedzení dvojakeho zdanenia môže vybrať štát, z ktorého sa príjem poberal, ani pomernú časť československej dane vypočítanej z ročného úhrnu všetkých príjmov podrobených dani, pripadajúcu na celkový príjem prijatý z cudziny. Cudzíe meny sa na účely tejto dane prepočítavajú na československé koruny podľa osobitného predpisu.

(3) Dani podrobenými príjmami sú tak príjmy peňažné, ako aj naturálne. K naturálnym príjmom patrí tak hodnota výrobkov spotrebovaných poplatníkom a príslušníkmi jeho domácnosti alebo učených na ich vlastnú spotrebu, ako aj plnenie v pracovných výkonoch alebo akýchkoľvek iných majetkových výhodách.

(4) Dani podliehajú najmä príjmy zo živností, remesiel a iných zárobkových činností, ak sa nevykonávajú v pracovnom alebo jemu podobnom pomere, príjmy z domového majetku, z pozemkov, ktoré nie sú súčasťou poľnohospodárskej výroby podrobenej pôdohospodárskej dani, ako aj príjmy z využitia majetkových predmetov a práv. Dani podliehajú tak isto úroky z cenných papierov a pôžičiek, nie však úroky z úsporných vkladov a úroky z devízových účtov fyzických osôb zriadených v devízových bankách a vedených ako depozitum v cudzej mene.

(5) Dani podliehajú aj príjmy z predaja a využívania zbierok, ktoré poplatník získal zberateľskou činnosťou. Za zberateľskú činnosť sa z hľadiska zdanenia považuje zadováženie jednotlivých predmetov (zberom, nákupom, nálezom a pod.) včítane ich prípadnej úpravy a usporiadania do súboru - zbierky. Základom dane je v týchto prípadoch rozdiel medzi celkovým príjmom a výdavkami vynaloženými na jeho dosiahnutie za bežný rok aj za roky predchádzajúce.

(6) U dedičov po osobách literárne a umelecky činných, vyjímúc vdovy a neplnoleté deti po týchto osobách, podliehajú dani príjmy zo zdedených autorských práv a ich využitia, ako i príjmy z predaja majetkových predmetov, ktoré vyhotovil porúčiteľ (napr. obrazy, sochy). Pri zdaňovaní príjmov z predaja zdedených majetkových predmetov započíta sa do základu dane len rozdiel medzi príjmom z realizácie a hodnotou zistenou pri prejednávaní dedičstva.

(7) Do zdaniteľného príjmu sa nezapočítavajú:

- a) poistné náhrady prijaté podľa poistnej zmluvy o osobnom a majetkovom poistení, prípadne z povinného poistenia,
- b) sumy prijaté z dedičstva, darom alebo iným bezodplatným venovaním, s výnimkou prípadov uvedených v odseku 6,
- c) sumy prijaté zo scudzenia majetku patriaceho poplatníkovi, ak nejde o predaj podľa odseku 5 a o predaj špekulačný (porovn. odsek 20),
- d) výhry na žreby a výherné vkladné knižky a príjmy zo stávk a hier,
- e) náhrada za utrpenú škodu,
- f) úhrady na osobné potreby podľa zákona o rodinnom práve (i medzi rozvedenými manželmi) a štátne detské príspevky (§ 11 až 14 zákona č. 69/1952 Zb),
- g) podpory poskytované kultúrnymi fondmi zriadenými podľa § 73 zákona č. 115/1953 Zb. o autorskom práve,
- h) príjmy z československých štátnych cien, z československých verejných súťaží, čestné dôchodky národných umelcov a príjmy oslobodené podľa osobitných zákonných ustanovení,
- i) príjmy zo zberu liečivých rastlín vykupovaných farmaceutickými závodmi,
- j) príjmy z organizovaného zberu odpadových surovín uskutočňovaného školskou mládežou a deťmi pripravujúcimi sa na budúce povolania,
- k) príjmy nepresahujúce 6 000 Kčs: zo zberu odpadových surovín vykonávaného inými osobami, než ktoré sú uvedené pod písmenom j), z predaja sena zobratého na iných pozemkoch, než na ktorých občania vykonávajú poľnohospodársku výrobu zakladajúcu povinnosť k dani z príjmov občanov z poľnohospodárskej výroby, zo zberu lesných plodín a z chovu a zberu slimákov.

K § 4

Zdaňovacie obdobie

(8) Ak poplatník prestane v priebehu roka vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podrobené dani, takže nastane úplný zánik daňovej povinnosti, môže sa mu daň vyrubiť ešte pred uplynutím roka, v ktorom jeho daňová povinnosť zanikla. Daň je v tomto prípade splatná do 15 dní po doručení platobného výmeru.

K § 5

Základ dane

(9) Pri určení dane prihliada sa len na tie príjmy a výdavky, ktoré sa uskutočnili v kalendárnom roku, za ktorý sa daň vyrubuje. Pri zdanení príjmov zo špekulačných predajov sa postupuje podľa odseku 20. Ak zdaniteľný príjem je výsledkom niekoľkoročnej činnosti poplatníka, môže orgán

vykonávajúci správu dane rozdeliť základ dane na toľko častí, po koľko rokov táto činnosť trvala, najviac však na tri časti. Daň z celkového príjmu sa v týchto prípadoch určí súčtom dane vypočítanej z rozdelených základov na jednotlivé roky.

(10) Na pohľadávky a zásoby na začiatku a na konci roka sa neprihliada. Pri zániku daňovej povinnosti zdania sa však zvyšujúce zásoby spolu s príjmom dosiahnutým v roku, v ktorom zanikla daňová povinnosť. Zvyšujúce zásoby sa ocenia sumou, aká by sa pravdepodobne dosiahla pri ich realizácii v čase zániku daňovej povinnosti. To isté platí o pohľadávkach, ak nie sú nevyhnutné. Ak sa neskoršie prevedú zásoby, ktoré sa zdanili pri zániku daňovej povinnosti, bezodplatne organizácii socialistického sektora, národný výbor na žiadosť poplatníka podanú najneskoršie do troch rokov od konca roka, v ktorom došlo ku zdaneniu, vylúči hodnotu pôvodne zdanených zásob zo základu dane a vyrubí daň opraví.

(11) Celkovým príjmom poplatníka sa rozumie úhrn príjmov zo všetkých príjmových zdrojov. Pri príjmoch zo zárobkovej činnosti je poplatníkom osoba, ktorá túto činnosť vykonáva a poberá z nej príjmy. Na osobu, ktorá vypomáha v zárobkovej činnosti poplatníka, sa celkový dosiahnutý príjem z tejto činnosti nerozdeľuje. Odmena za výpomoc je u tejto osoby samostatným zdaniteľným príjmom. Ak zárobkovú činnosť vykonáva spoločne viac osôb alebo ak sa na príjme z využitia majetkových predmetov a práv podieľa viac osôb, tvoria jeden daňový subjekt a daň sa vyrubí ktorejkoľvek osobe z nich. Okrem príjmov zo spoločnej zárobkovej činnosti a z príjmu z budov, ktoré plynú manželom (druhovi a družke) a ich neplnoletým deťom, sa ostatné príjmy nesčítajú a nezdaňujú dovedna, ale daň sa vyrubí a predpíše vždy tej osobe, ktorá poberá príjem podrobený dani. Ak má však jedna osoba rôzne druhy príjmov, spočítajú sa jej a zdania všetky tieto príjmy dovedna.

(12) Každá z osôb spoločne zdanených je zaviazaná rukou spoločnou a nerozdielnou zaplatiť celú predpísanú daň.

(13) U poplatníkov, ktorí vedú o svojej činnosti účtovné záznamy podľa predpisov o účtovnej evidencii, je daňovým základom rozdiel medzi výnosmi a nákladmi za kalendárny rok, za ktorý sa daň vyrubuje. Pritom sa posudzujú jednotlivé položky výnosov a nákladov, pokiaľ ide o zdaniteľnosť a odpočítateľnosť, rovnako ako príjmy a výdavky poplatníkov, ktorí účtovné záznamy nevedú.

(14) Výdavkami vynaloženými na dosiahnutie príjmu sú výdavky, ktoré súvisia s niektorým prameňom príjmu a museli sa uskutočniť, aby sa dosiahol príjem z tohto prameňa. Takýmito výdavkami sú napríklad u remeselníkov a živnostníkov výdavky na suroviny a materiál, výdavky na nájomné a udržiavanie osobitných prevádzkových miestností, výdavky na kurivo, elektrický prúd, pohonné hmoty a výdavky na bežnú opravu inventára, u povozníkov výdavky na udržiavanie ťažných zvierat, na nájomné a udržiavanie maštali, na opravu inventára a pod.

(15) Výdavkami vynaloženými na dosiahnutie príjmu nie sú však výdavky na osobnú potrebu poplatníka a jeho rodiny, mzdy a odmeny vyplatené manželke a iným vyživovaným osobám, ktoré pomáhajú poplatníkovi v jeho zárobkovej činnosti, výdavky na zlepšenie a rozmnoženie poplatníkovho majetku, odpisy pre opotrebenie alebo znehodnotenie, straty na majetku, poisťné každého druhu (s výnimkou poplatníkovho príspevku na nemocenské poistenie za jeho zamestnancov), dane a poplatky (s výnimkou domovej dane a bývalej živnostenskej dane), pokuty, penále a pod.

(16) Ak výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmu z určitého prameňa prevyšujú príjem dosiahnutý z tohto prameňa, možno ich odpočítať od celkového príjmu poplatníkovho len do výšky príjmu dosiahnutého z tohto prameňa. Nemožno teda stratu utrpenu pri niektorom príjmovom prameni kompenzovať s príjmami z ostatných prameňov. Ak má poplatník viac budov, možno považovať všetky budovy toho istého druhu (napríklad dva činžovné domy, nie však činžovný dom

a rodinný dom, z ktorého sa vyrubuje domová daň podľa zastavanej plochy) patriace tomu istému vlastníkovi za jeden prameň príjmov. Za tohto predpokladu možno odpočítať stratu z jedného domu od výnosu z druhého domu.

(17) Príjmom z budov sa rozumie skutočne prijaté nájomné v zmysle § 10 zákona o domovej dani. Preto príjmom z budov nie je cena užívania budov alebo ich častí, ktoré poplatník užíva so svojou rodinou alebo ktoré prenechal iným osobám na užívanie zadarmo. Rovnako nie je príjmom z budov cena užívania bytov služobných a naturálnych prenechaných zamestnancom poplatníka zadarmo alebo za plat započítaný do mzdy, pokiaľ výdavky na týchto zamestnancov možno považovať za výdavky vynaložené na dosiahnutie dani podrobeného príjmu. Príjmom z budov je však odplata platená domovníkom za väčší byt, než aký mu prináleží ako naturálny.

(18) Ako výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmov z budov možno odpočítať od nájomného zaplatenú domovú daň, ďalej výdavky vynaložené na udržiavanie a správu budov a na úroky z hypotekárnych dlhov. Pri budovách, z ktorých sa odvádza nájomné na osobitné účty nájomného v štátnych sporiteľniach, odpočíta sa aj suma prevedená z týchto účtov na účty opráv. Ako výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmov nemožno odpočítať amortizáciu a poistné z poistenia budov. Ak nie je budova celkom prenajatá, možno výdavky odpočítať od nájomného len pomernou časťou pripadajúcou na prenajatú časť budovy.

(19) Ak poplatník nemôže preukázať výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmov hodnovernými dokladmi alebo ak ide o poplatníkov, ktorí si výdavky obvykle nezaznamenávajú a doklady neuschovávajú, možno výdavky odpočítať od dosiahnutého príjmu paušálnou sumou, a to:

- a) pri príjme z podnájmu až do výšky dvoch tretín,
- b) pri príjmoch z chovu kožušinových zvierat, laboratórnych zvierat, včiel, zo zberateľskej činnosti a zo zvozu dreva z oblastí postihnutých kalamitou až do 50 %,
- c) pri príjmoch z chovu domáceho zvieractva a zo zvozu dreva, ak nejde o prípad uvedený pod písmenom b) až do 40 %,
- d) pri príjmoch zo špecializovanej rastlinnej výroby (zelenina, jahody, ovocie, vinič, tabak, liečivé a aromatické rastliny, semená všetkých druhov a kvetiny), za odpredaj preparovaných zvierat a za prechodné ubytovanie až do 30 %,
- e) pri príjmoch v ostatných prípadoch vyššie neuvedených až do 10 %.

(20) Dani podliehajú príjmy zo špekulačného predaja. Za príjmy zo špekulačného predaja sa považujú príjmy z realizácie predmetov, ktoré si poplatník obstaral s cieľom so ziskom ich predaj alebo vymeniť. Základom dane je rozdiel medzi cenou scudzovacou a medzi obstarávacími alebo výrobnými a nadobúdacími výdavkami za bežný rok i roky predchádzajúce.

II. diel

K § 7

Sadzba dane

(21) Pre výpočet dane základ sa zaokrúhľuje na 100 Kčs hore.

(22) Daň sa zaokrúhľuje na celé koruny hore.

K § 8

(23) Daň sa zvýši, ak poplatník prevádza akúkoľvek zárobkovú činnosť po živnostensky, t. j. sústavne a s úmyslom dosiahnuť zisk. Pre daňovú povinnosť nie je rozhodujúce, či ide o činnosť prevádzanú na základe živnostenského oprávnenia alebo bez tohto oprávnenia. Nerozhoduje tiež, či činnosť je výlučným povolaním poplatníka, alebo či ju prevádza ako vedľajšie povolanie, a to

prípadne i popri zamestnaní vykonávanom v pracovnom pomere. Pri určení výšky prirážky sa prihliadne len na príjmy zo zárobkovej činnosti prevádzanej po živnostensky, ak sa s týmito príjmami zdania súčasne i príjmy z iných prameňov.

(24) Zvýšenie dane podľa § 8 sa nepredpisuje poplatníkom, ktorí vykonávajú zárobkovú činnosť len ojedinele a v nepatrnom rozsahu, ďalej poplatníkom, ktorí vykonávajú súkromné vyučovanie (cudzím jazykom, hudbe a pod.), lekárom, dentistom a iným príslušníkom tzv. slobodných povolání a majstrom husliarom. Zvýšenie dane podľa § 8 sa ďalej nepredpisuje kamelotom, ak nepredávajú noviny a časopisy vo vlastných novinových stánkoch a ak nepresahuje základ dane z príjmov obyvateľstva sumu 15 000 Kčs.

(25) Ak bola živnosť prevádzaná len časť roka, určí sa minimálna suma zvýšenia podľa § 8 primerane k času, v ktorom sa živnosť v roku prevádzala. Ak sa živnosť prevádzala napríklad od 15. januára do 10. septembra, zníži sa minimálna suma z 800 Kčs na 600 Kčs, lebo v októbri až decembri živnosť sa neprevádzala. Pri sezónnych živnostiach (napríklad sadárstvo) k takejto úprave nedôjde.

K § 9

Určenie dane paušálnou sumou

(26) Za drobných živnostníkov sa pre účely vyrubenia dane považujú poplatníci, u ktorých podľa skutočnosti za posledné dva roky alebo podľa predpokladu na bežný rok základ dane nepresiahol a nepresiahne sumu 20 000 Kčs. Prevádzatelia ľudovej zábavy sú najmä prevádzatelia hojdačiek, kolotočov, strelníc a pod.; rovnako sa posudzujú aj poplatníci vykonávajúci zárobkovú činnosť na základe vydaného povolenia.*)

(27) Paušálnu sumu určí národný výbor podľa rozsahu vykonávanej činnosti, očakávaného príjmu a so zreteľom na ostatné skutočnosti rozhodne pre zdanenie, najmä aj s prihliadnutím na zvýšenie dane podľa § 8 až 10 a zníženie podľa § 10.

K § 10

Zvýšenie a zníženie dane

(28) Pre zvýšenie a zníženie dane je rozhodný stav k 31. decembra roku, za ktorý sa daň vyrubuje. Ak zanikla daňová povinnosť pred uplynutím roka, za ktorý sa daň vyrubuje, je rozhodný stav v čase zániku daňovej povinnosti.

(29) Za vyživované osoby sa uznávajú:

- a) - neplnoleté a plnoleté deti poplatníka (vlastné, osvojené, vnuci, deti v starostlivosti, ktorá nahrádza starostlivosť rodičov), na ktoré patria prídavky na deti alebo výchovné, ak žijú s poplatníkom v spoločnej domácnosti. Ak v uvedených prípadoch patria prídavky na deti alebo výchovné vo výške určenej na dve alebo viac detí, uzná sa z celkového počtu týchto detí na účely tejto dane za vyživovanú osobu iba jedno dieťa;
 - neplnoleté deti (vlastné, osvojené, vnuci, deti v starostlivosti, ktorá nahrádza starostlivosť rodičov), na ktoré nepatria prídavky na deti alebo výchovné, ak žijú s poplatníkom v spoločnej domácnosti, a to bez ohľadu na výšku vlastného príjmu;
 - plnoleté deti (vlastné, osvojené, vnuci, deti v starostlivosti, ktorá nahrádza starostlivosť rodičov), na ktoré nepatria prídavky na deti alebo výchovné, ak žijú s poplatníkom v spoločnej domácnosti a ak nemajú vlastný príjem presahujúci 8 280 Kčs ročne;
- b) - manželka alebo družka, prípadne manžel alebo druh, ak žijú s poplatníkom v spoločnej domácnosti, a to bez ohľadu na ich vlastný príjem;
- c) - deti z rozvedeného manželstva, deti z manželstva, v ktorom poplatník - bez toho, že by bol rozvedený - nežije s manželom v spoločnej domácnosti, a deti narodené mimo manželstva, ak

nežijú s poplatníkom v spoločnej domácnosti, ako aj manželka (manžel), ktorá je s poplatníkom rozvedená alebo aj bez rozvodu s ním nežije v spoločnej domácnosti, ak im poplatník platí výživné určené alebo schválené súdom. Ak výživné neurčil alebo neschválil súd, uznávajú sa tieto osoby za vyživované poplatníkom, ak im platí výživné aspoň vo výške daňovej úľavy vyplývajúcej pre neho z uznania týchto osôb za ním vyživované. Manželka a plnoleté deti, ktorým poplatník platí výživné, sa však uznávajú za ním vyživované len vtedy, ak nemajú vlastný príjem presahujúci 8 280 Kčs ročne;

d) - iné osoby, teda aj osoby, ktoré nie sú s poplatníkom v príbuzenskom vzťahu, ak žijú s ním v spoločnej domácnosti a ak nemajú vlastný príjem presahujúci sumu 8 280 Kčs ročne.

Prechodný pobyt osôb uvedených pod písmenami a) a b) mimo spoločnej domácnosti s poplatníkom nie je na záväzu tomu, aby tieto osoby boli uznané za ním vyživované.

Pri určení výšky príjmu osôb, ktoré sa uznávajú za vyživované, sa neprihliada na zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť, na prídavky na deti a na výchovné, na materský príspevok, na príspevok na úhradu potrieb dieťaťa v pestúnskej starostlivosti, na výživné poskytované dieťaťu, na sirotsky dôchodok, u detí pripravujúcich sa na budúce povolanie na štipendium, pokiaľ nemá povahu náhrady zárobku, na hodnotu bezplatného internátneho zaopatrenia a bezplatne poskytovanej stravy a ošatenia podľa predpisov o hmotnom zaopatrení mládeže pripravujúcej sa na budúce povolanie, na hodnotu naturálií, ktoré sa poskytujú študentom vysokých škôl pri výkone vojenských povinností cez prázdniny, a na príležitostné zárobky.

(30) Deti, na ktoré nepatria prídavky na deti alebo výchovné, sa uznávajú za vyživované osoby za predpokladu, že sú splnené podmienky ich uznania a poplatník predloží národnému výboru v lehote na podanie priznania k dani za uplynulý rok vyhlásenie o tom, že jemu ani inej osobe alebo organizácii nepatria prídavky na tieto deti ani výchovné.

(31) Tá istá osoba môže sa uznať za vyživovanú osobu len u jedného poplatníka a u toho istého poplatníka len pri jednej dani. Daň sa zníži len vtedy, ak sa neznížila poplatníkovi z toho istého dôvodu daň zo mzdy alebo pôdohospodárska daň.

K § 12

Od dane oslobodené minimum

(32) Ak presahuje základ dane 2400 Kčs, vyrubí sa daň z celej sumy, nielen zo sumy presahujúcej 2400 Kčs.

K § 13

Zľava na dani

(33) Za invalidného sa považuje živnostník, ktorý poberá invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov o sociálnom zabezpečení alebo ktorého zdravotný stav zodpovedá podmienkam pre priznanie takéhoto dôchodku.

(34) Za prestarnutého sa považuje živnostník ktorý v roku rozhodnom pre zdanenie dokončil 65. rok svojho veku.

(35) Skutočnosti odôvodňujúce zľavu dane treba uplatniť v priznaní k dani z príjmov obyvateľstva za príslušný rok. Zároveň je poplatník povinný preukázať skutočnosti odôvodňujúce nárok na zníženie dane. Invalidita sa preukazuje rozhodnutím o priznaní invalidného alebo čiastočného invalidného dôchodku alebo posudkom vedúceho lekára posudkovej služby sociálneho zabezpečenia. Ak je invalidita trvalého rázu, platí posudok raz predložený i na budúce roky.

III. diel

Všeobecné ustanovenia

K § 15

Priznanie

(36) Priznanie do 31. januára je povinná podať príslušnému národnému výboru (§ 17 zákona a odsek 42 tejto vyhlášky) každá fyzická osoba, ktorá mala v minulom roku sama, prípadne s osobami, s ktorými sa spoločne zdaňuje, dani podrobený príjem presahujúci po odpočítaní výdavkov vynaložených na jeho dosiahnutie sumu 400 Kčs. Okrem toho je povinný podať priznanie každý, kto bol na to vyzvaný národným výborom.

(37) Ak ide o príjmy z budov, poplatník (manžel alebo manželka, druh alebo družka) je povinný uviesť v priznaní aj príjmy z budov druhého manžela (druha alebo družky) a neploletých detí, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti.

(38) Ak poberá poplatník príjem z budov, z prenájmu vecí alebo z podnájmu, platí predpis dane vykonaný zo základu nepresahujúceho 3000 Kčs za jeden kalendárny rok i pre nasledujúci rok, ak poplatník podaním priznania nepožiada, aby sa mu daň znova vyrubila alebo ak nedôjde ku zmenám v okolnostiach rozhodných pre vyrubenie dane (napríklad ku zmene počtu vyživovaných osôb, získanie ďalšieho príjmu podrobeného dani).

(39) Zvýšenie dane podľa § 15 ods. 3 sa vypočítava z výslednej dane, t. j. z dane včítane zvýšenia podľa § 8 a 10, prípadne zníženia podľa § 10.

K § 16

(40) Ak poplatník prestal v priebehu roka vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podrobené dani, takže nastal úplný zánik jeho daňovej povinnosti, je povinný zároveň s oznámením podľa § 16 zákona podať národnému výboru tiež priznanie k dani za bežný rok.

(41) Oznamovacia povinnosť sa nevzťahuje na poplatníkov, ktorí majú len náhodilé (jednorazové) dani podrobené príjmy, ktoré sa spravidla neopakujú. Povinnosť podať priznanie k dani po uplynutí roka nie je tým však dotknutá.

K § 17

Vyrubenie dane

(42) Ak zanikla daňová povinnosť pred uplynutím roka, je na vyrubenie dane príslušný miestny národný výbor, v obvode ktorého mal poplatník bydlisko v čase zániku daňovej povinnosti.

K § 19

Platenie dane

(43) Rozdiel medzi sumou, ktorú bol povinný poplatník zaplatiť podľa § 20 zákona na preddavkoch, a sumou, ktorú si poplatník vypočítal po uplynutí roka ako svoju daňovú povinnosť, je povinný zaplatiť do 31. januára.

(44) Ak je daň podľa platobného výmeru vyššia, než ako si ju poplatník sám vypočítal, alebo ak ide o daň vyrubenú dodatočným platobným výmerom, poplatník je povinný zaplatiť rozdiel do 15 dní po doručení platobného výmeru.

K § 20

(45) Poslednou ročnou daňovou povinnosťou sa rozumie suma, ktorú si poplatník sám vypočítal ako daňovú povinnosť za minulý rok, a po doručení platobného výmeru suma určená týmto výmerom.

(46) Ak je daň predpísaná platobným výmerom vyššia ako daň, ktorú si poplatník sám vypočítal, poplatník je povinný doplatiť splatné preddavky na výšku zodpovedajúcu dani predpísanej platobným výmerom, a to do 15 dní po jeho doručení.

(47) Ak poplatník podliehal v minulom roku dani len za časť roka, národný výbor vypočíta, koľko by robila daň, keby podliehal dani za celý rok, a podľa takto zistenej ročnej daňovej povinnosti potom určí štvrtročné preddavky na daň za bežný rok.

(48) Novým poplatníkom môže národný výbor určiť preddavky na daň (§ 20 zákona) prihliadajúc na očakávaný príjem poplatníka a na ostatné pomery poplatníka rozhodné pre vyrubenie dane (napríklad na počet vyživovaných osôb, na rodinné pomery). Novým poplatníkom sa určia preddavky na daň najmä v tých prípadoch, kde by neskoršie vybratie dane mohlo byť ohrozené.

(49) Národný výbor môže na žiadosť znížiť preddavky na daň, ak sa dani podrobený príjem poplatníka v bežnom roku podstatne znížil oproti roku predchádzajúcemu.

(50) Zaplatené preddavky sa začítajú na daň, ktorú je poplatník povinný podľa § 19 ods. 1 zákona zaplatiť do 31. januára, po uplynutí roka, za ktorý sa daň vyrubuje, prípadne na daň, ktorá sa poplatníkovi vyrubí platobným výmerom.

(51) Ak poplatník prestal vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podrobené dani, takže nastal úplný zánik jeho daňovej povinnosti, nie je povinný platiť preddavky na daň začínajúc kalendárnym štvrtrokom, ktorý nasleduje po úplnom zániku daňovej povinnosti.

K § 22**Záznamná povinnosť**

(52) Národný výbor môže uložiť poplatníkom, ktorí vykonávajú zárobkovú činnosť:

- a) aby viedli denný záznam o tržbách a iných príjmoch zo zárobkovej činnosti a o výdavkoch spojených s touto činnosťou, uskutočnených tak v hotovosti, ako aj prostredníctvom bežného účtu v peňažnom ústave, s uvedením čísiel jednotlivých príslušných dokladov;
- b) aby poradove číslovali začínajúc číslom 1 pre každý rok doklady k záznamu uvedenému pod písm. a);
- c) aby uschovávali záznamy a doklady uvedené pod písm. a) a b) na dobu 5 rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú.

(53) Záznamnú povinnosť uloží národný výbor najmä v prípadoch, keď poplatník vykonáva zárobkovú činnosť vo väčšom rozsahu, keď je sťažená kontrola zdaniteľných príjmov (napríklad prevádzkareň vo väčšom meste, druh obchodu) alebo keď je nebezpečenstvo daňového úniku.

K § 24**Súčinnosť**

(54) Socialistické organizácie sú povinné na výzvu národného výboru zrážať preddavky na daň z príjmov obyvateľstva pri výplatách úhrad jednotlivým poplatníkom za dodávky tovaru, práce a služby, ak ide o úhrady nepodrobené dani zo mzdy, dani z literárnej a umeleckej činnosti alebo pôdohospodárskej dani. Povinnosť zrážať preddavky na daň z príjmov obyvateľstva neuloží

národný výbor vtedy, ak ide o úhrady za dodávky poľnohospodárskych výrobkov (včítane liečivých rastlín), za dodávky lesných plodín (čučoriedok, húb a pod.) a za zber odpadových surovín.

(55) Národný výbor môže uložiť, aby sa zrážka vykonala až do výšky 50 % vyplatenej úhrady; pritom uvedie, na ktorý účet sa má zrážka odvieť. Zrážka sa nevykoná, ak nerobí odplata za celú dojednanú dodávku, prácu alebo službu viac ako 400 Kčs.

(56) Zrazený preddavok odvedie vyplácajúca organizácia národnému výboru príslušnému podľa bydliska príjemcu s uvedením, že ide o preddavkovú zrážku na daň z príjmov obyvateľstva, a uvedie presnú adresu príjemcu a sumu výplaty, z ktorej sa preddavok zrazil. Zrazený preddavok treba odvieť, ak robí viac ako 200 Kčs, najneskoršie do troch dní po vykonaní výplaty, inak najneskoršie do troch dní po uplynutí mesiaca, v ktorom sa výplata vykonala.

(57) Národný výbor je ďalej oprávnený uložiť socialistickej organizácii, aby poukazovala úhradu poplatníkovi za jeho dodávky, práce alebo služby, ak presahuje sumu 100 Kčs, na jediný bežný účet poplatníka zriadený v štátnej sporiteľni, v obvode ktorej má poplatník bydlisko. Pred poukázaním úhrady na jediný bežný účet poplatníka vykoná vyplácajúca organizácia zrážku preddavku na daň z príjmov obyvateľstva podľa odsekov 54 až 56 tejto vyhlášky.

IV. diel **Záverečné ustanovenia**

K § 28

(58) Platby na živnostenskú daň za rok 1961 sa započítavajú na úhradu dane z príjmov obyvateľstva za rok 1961. Platby na živnostenskú daň za rok 1960 a roky predchádzajúce, ak došli v roku 1961, odpočítajú sa od dosiahnutých príjmov pri vyrubení dane za rok 1961.

Účinnosť

(59) Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1962; použije sa prvý raz pri vyrubení dane z príjmov obyvateľstva za rok 1961.

Prvý námestník ministra:

inž. Sucharda v. r.

*) Podľa zásad č. 20/1965 Zb. pre poskytovanie niektorých služieb a opráv na základe povolenia národného výboru, podľa vyhlášky č. 104/1965 Zb. o súkromnom vyučovaní v odbore umenia a v odbore cudzích jazykov so zmenami podľa zákonov č. 146/1971 Zb. príl. B, pol. 26 a č. 159/1971 Zb. príl. D, pol. 25 a podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 13/1968 Zb., ktorou sa vyhlasujú pravidlá obchodného podnikania, v znení vyhlášky č. 105/1971 Zb.

